

UDSKRIFT
AF
ØSTRE LANDSRETS DOMBOG

K E N D E L S E

Afsagt den 26. februar 2021 af Østre Landsrets 22. afdeling
(landsdommerne Alex Puggaard, Michael Kistrup og Ulrich Vorstrup Rasmussen (kst.)).

22. afd. kære nr. S-1811-20:

Anklagemyndigheden

mod

KÆ

født september 1992

(advokat AKÆ)

KÆ har kæret Retten i Holbæks kendelse af 26. juni 2020 (601381/2020), hvorefter foranstaltningen, som KÆ blev idømt ved dom af 9. maj 2019, blev ændret til, at KÆ skulle anbringes på sikret afdeling for personer med vidtgående psykiske handicap.

Anklagemyndigheden har påstået KÆ anbragt i psykiatrisk afdeling. Der skal ikke fastsættes en længstetid for foranstaltningen. Subsidiært har anklagemyndigheden nedlagt påstand om stadfæstelse.

KÆ har påstået opretholdelse af den oprindeligt idømte foranstaltning.

Supplerende sagsfremstilling

Under landsrettens behandling af sagen er der fremkommet nye udtalelser og erklæringer i form af opfølgende udtalelse fra Region Syddanmark af 16. november 2020, retspsykiatrisk erklæring af 18. november 2020 og udtalelse fra Retslægerådet af 20. januar 2021.

Af Retslægerådets udtalelse af 20. januar 2021 fremgår blandt andet:

” KÆ blev ved mentalobservation i 2019 fundet mentalt retarderet i lettere grad. KÆ har sandsynligvis udviklet sindssygelige symptomer efter domfældelse den 9. maj 2019.

KÆ har efter tidspunktet for den pådømte kriminalitet i september 2018 været indlagt på psykiatrisk afdeling som varetægtssurrogatanbragt frem til juni 2019. Efter udskrivelse har han været anbragt på flere institutioner for mentalt handicappede, hvor institutionerne successivt har opsagt aftalen med kommunen, da de ikke har kunne tilbyde sikre rammer og relevant støtte. Senest har KÆ været anbragt på institutionen sted2 siden den 2. marts 2020, hvor samarbejdet med ham har været vanskeliggjort af, at KÆ opfatter anbringelsen som værende midlertidig, og hvor han har afvist stort set al form for pædagogisk hjælp og støtte, herunder socialt samvær med personale og øvrige beboere og beskæftigelsesmuligheder. KÆ modtager hjælp til økonomiske forhold samt aftensmåltider 3 gange ugentligt. Herudover forholder han sig afvisende i forhold til personalets forsøg på kontakt og isolerer sig.

Af det fremsendte materiale, herunder den aktuelle retspsykiatriske erklæring fremgår, at KÆ i sygelig grad er optaget af tanker og planer om hævn, som er specifikt personrettede, og han ser sig selv som offer for samfundets sammensværgelse mod ham. Han mener sig forfulgt af en bestemt politibetjent. Han har forskanset sig i sin bolig, hvor han har ophængt lagner for at blokere for indsyn. Han er tidligere beskrevet som husende sindssygelige symptomer (stemmehøring) og med effekt af antipsykotisk medicin. Aktuelt har man hørt ham føre lange højlydte monologer om natten.

KÆ har siden dom i 2019 flere gange handlet på sin vrede og aggression ved at opsøge forurettede, anskaffe sig våben og bil, og 3 gange har han udført endog særdeles voldsomme selvskadende handlinger i form af knivstik i maven og overskæring af halsen. KÆ har i flere år haft selvmordstanker og dødsønske, og han har aktuelt og vedholdende fremsat trusler om at begå selvmord, hvis ikke han får medhold i sin kære af byrettens afgørelse fra juni 2020. Endelig er der observeret et højt seksuelt driftspres med hyppig onani uden hensyntagen til omgivelserne og respekt for privatliv.

KÆ fremstår med upassende sprogbrug, truende, devaluerende og vredladen grænsende til affektexplosiv. Hans tankegang beskrives desorganiseret med alvorlige mistolkninger, privat præget og med vrangagtige ideer med erotomant og persekutorisk indhold, som han ikke kan korrigeres i. KÆ's virkelighedsopfattelse er defekt og således sindssygelig. Hertil er han mentalt retarderet i lettere grad og ressourcsvg.

En struktureret farlighedsvurdering kunne ikke gennemføres sikkerhedsmæssigt forsvarligt, men en længere række af potentielle risikofaktorer nævnes, og samlet vurderes han klinisk psykiatrisk i høj risiko for at planlægge og begå personfarlig kriminalitet.

Retslægerådet finder det herefter overvejende sandsynligt, at KÆ er sindssyg. En tilstand, der formentlig har udviklet sig siden domfældelse i maj 2019, og desuden er

han mentalt retarderet i lettere grad. Uanset denne usikkerhed skal Retslægerådet, som mest formålstjenlig foranstaltning til imødegåelse af en høj risiko for fremtidig kriminalitet anbefale, at den idømte foranstaltning, jf. straffelovens § 72, stk. 2, 1. pkt., jf. § 68, 2. pkt. ændres til dom til anbringelse i psykiatrisk afdeling.”

Forklaringer

Der er afgivet supplerende forklaring for landsretten af KÆ .

KÆ har forklaret blandt andet, at han ikke længere bor i By1 men nu bor ved By2 på Lolland. Der regner han med at bo i tre måneder endnu. Efter dommen var han først et sted i Esbjerg med psykiatere, og så kom han et andet sted hen under politiophold. Så kom han på sted1 i ni måneder, derefter var han hos Sted3 i to måneder og på Sted2 i 10 måneder, og nu har han boet i to måneder ved By2. Han blev ikke tilbudt nogen behandling på Sted1 . Han kunne mærke, at det var korrupt det hele, og han fik ikke nogen hjælp. De ville have, at han skulle gøre alt muligt, men han ville ikke være slave for kommunen. Mens han var på Sted1 kommunikerede han lidt med en, der hed P1 men det var noget mærkeligt noget. Han blev flyttet Sted1 fordi han var utilfreds derude og skabte problemer for de andre. Mens han var på Sted1 arbejdede han i fire måneder, men det var ren zoologisk have. Da han var hos sted3 fik han heller ikke hjælp og tilbud. Det, de ville have, kunne han ikke bruge til noget. Han havde jo også brug for tid for sig selv til at tale med sig selv og arbejde med sin sag. Han skal jo have sin frihed snart. Det er korrekt, at han ejer en bil, og den skal han snart bruge. Han har ikke så meget kontakt med sine søskende og forældre. Han havde besøg af sin hund for noget tid siden. Hunden er hjemme hos hans forældre. Det var rart at have hunden. Han gik lange ture med hunden, og det var rart at gå lange ture. Han behøver ikke noget tilbud, der hvor han er nu, da han bare gerne vil videre med sagen. Den har været mere end 860 dage og har længe hængt ham ud af halsen. Han vil frifindes, og så skal ”hun” sagsøges, og så skal ”hun” hjælpe ham med at få en anden bil.

Parterne er på landsrettens anmodning fremkommet med bemærkninger til, om der i straffe-lovens § 72, stk. 2, er hjemmel til at skærpe en idømt foranstaltning, herunder om der i lyset af retsplejelovens § 686 er hjemmel til at skærpe til en foranstaltning, som ville have krævet behandling ved nævningeting, hvis den var blevet påstået under den oprindelige straffesag, og om der er hjemmel til, at landsretten under en kæresag om foranstaltningsændring ændrer til en foranstaltning, som ikke var påstået under byrettens behandling af sagen.

Landsrettens begrundelse og resultat

Det følger af straffelovens § 72, stk. 2, at bl.a. ændring af en foranstaltning træffes ved kendelse, og at begæring om ændring fremsættes over for retten. Efter retsplejelovens § 686, stk. 4, nr. 2, og § 689, stk. 2, medvirker nævninger, hvor der bliver spørgsmål om anbringelse i institution i medfør af straffelovens § 68, idet det for ankesagernes vedkommende kan forekomme, at alene domsmænd medvirker, jf. retsplejelovens § 689, stk. 3, nr. 1. Retsplejelovens § 91, stk. 2 og stk. 3, og § 86 a fastsætter omfanget af domsmænds og nævningers medvirken i straffesagers behandling, og efter disse bestemmelser deltager domsmænd og nævninger ikke i afgørelser om ændring af en foranstaltning.

Efter tilblivelsen og ordlyden af de nævnte bestemmelser finder landsretten, at retten, herunder landsretten, kan skærpe foranstaltningen, uanset at det ville have krævet en nævningesagsbehandling, hvis

der var nedlagt påstand om foranstaltningen under den oprindelige straffesag, ligesom landsretten finder, at påkendelse skal ske uden anvendelse af lægdommere.

Den omstændighed, at det ved Retten i Esbjergs dom af 27. november 2019 – i overensstemmelse med anklagemyndighedens påstand – blev bestemt, at det skulle have sit forblivende med foranstaltningen fastsat ved dommen af 9. maj 2019, afskærer ikke anklagemyndigheden fra under denne sag, der er indbragt for retten efter anmodning af KÆ at nedlægge påstand om skærpelse af foranstaltningen. Landsretten bemærker herved, at anklagemyndighedens påstand støttes på oplysninger fremkommet efter Retten i Esbjergs dom af 27. november 2019.

Landsretten lægger på baggrund af de lægelige udtalelser til grund, at KÆ mangler erkendelse i forhold til den kriminalitet, han er dømt for, og at der er en høj risiko for, at KÆ vil begå ny personfarlig kriminalitet, herunder mod bestemte personer med tilknytning til den tidligere straffesag, hvis KÆ ikke er placeret på en sikret anstalt.

Herefter, og da Retslægerådet har fundet det overvejende sandsynligt, at KÆ har udviklet sindssyge, finder landsretten det mest formålstjenligt for at forebygge yderligere lovovertrædelser, at KÆ anbringes i psykiatrisk afdeling, hvorfor byrettens afgørelse ændres i overensstemmelse med anklagemyndighedens påstand.

T h i b e s t e m m e s :

Byrettens kendelse ændres således, at KÆ skal anbringes i psykiatrisk afdeling.

Der fastsættes ingen længstetid for foranstaltningen.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for landsretten.

(Sign.)

— — —

Udskriftens rigtighed bekræftes. Østre Landsret, den 26-02-2021

retsassistent

Camilla Søndergaard

RETTEEN I HOLBÆK

Udskrift af dombogen

KENDELSE

afsagt den 26. juni 2020

Retten nr. 60- 1381/2020

Politiets nr. 3300-10171-00028-20

Anklagemyndigheden

mod

KÆ født september 1992

Ved en dom af 9. maj 2019 blev KÆ fundet skyldig i overtrædelse af straffelovens § 216, stk. 1, nr. 1, jf. § 21. KÆ blev dømt til at undergive sig tilsyn af kommunen, således at han skal efterkomme kommunens bestemmelse om ophold og arbejde, og således at kommunen kan træffe bestemmelse om anbringelse i institution for personer med vidtgående psykiske handicap.

Det blev endvidere bestemt, at KÆ skulle undergive sig lægeligt ledet misbrugsbehandling og seksualvejledning efter kommunens bestemmelse.

Det blev ikke fastsat længstetid for foranstaltningen.

Den 10. januar 2020 har KÆ over for Syd- og Sønderjyllands Politi anmodet om, at den idømte foranstaltning ophæves .

Ved et brev af 30. marts 2020, modtaget den 1. maj 2020, har Syd- og Sønderjyllands Politi indbragt sagen for retten, jf. straffelovens § 72 med påstand om ændring af den idømte foranstaltning.

Påstande

Anklagemyndigheden har påstået den idømte foranstaltning ændret til anbringelse i sikret afdeling for personer med vidtgående psykiske handicap.

Anklagemyndigheden har endvidere påstået, at der ikke fastsættes længstetid for foranstaltningen.

KÆ har fremsat påstand om ophævelse af den idømte foranstaltning, subsidiært frifindelse for anklagemyndighedens påstand og mest subsidiært opretholdelse af foranstaltningen.

Sagens oplysninger

Forklaring

KÆ har forklaret blandt andet, at det går fint, hvor han bor nu. Han kæmper for sin sag og sin fritid. Han holder sig i form og ser film. Han har en bil, men han kører ikke i bilen. Han ved ikke, hvorfor han er kommet til bostedet i By1 . Han ser det som et opbevaringssted. Han har egen lejlighed, og der bor andre på stedet.

Andre oplysninger

KÆ blev under den tidligere straffesag mentalundersøgt. og sagen blev også forelagt for Retslægerådet, der udtalte, at KÆ var mentalt retarderet i lettere grad og omfattet af straffe- lovens§ 16, stk. 2. Den ved dommen af 9. maj 2019 idømte foranstaltning var overensstemmende med Retslægerådets anbefalinger.

Samrådet for udviklingshæmmede lovovertrædere. Region Syddanmark, har i en udtalelse af 25. marts 2020 anført:

"...

KÆ anbringes efter dommen på Sted1 . Det starter godt. men hurtigt vinder en latent vrede over dommen frem, og han ønsker at opsøge forurettede. Adfærden eskaleres: han er i stigende grad aggressiv og konfronterende i botilbuddet og vil ikke acceptere sin anbringelse. Botilbud, myndighed og politi forsøger på et møde at indprente dommen for KÆ , men hans massive vrede skygger for forståelsen og rettes verbalt mod betjente og forurettede. Pågældende tvangsindlægges efterfølgende med en psykotisklignende adfærd og tvangstanker. Botilbuddet frasiger sig opgaven, så medio januar flyttes han midlertidigt i en særforanstaltning under Sted3 . Under opholdet køber han en bil og opsøger sine forældre og to af forurettedes tidligere arbejdspladser. Politiet oplyser, at han sigtes for forholdene. Den 2. marts 2020 flyttes han af politiet til Sted2 under kraftige protester og efter selvskade.

Under ransagning er 4 knive og 1 flaske vodka konfiskeret, og han har i flere omgange anskaffet sig knive. Pågældende udtrykker massiv mistillid til sine omgivelser og systemet, og risikoen for recidiv er meget høj. Der udtrykkes stor bekymring omkring hans insisteren på at opsøge forurettede og i forhold til muligheden for at skærme hende. Tilsynet finder det nødvendigt med øget fokus på en vurdering af farlighed.

...

Samrådet har drøftet sagen på møde den 24. marts 2020 og udtaler:

Samrådet finder beskrivelsen af KÆ særdeles bekymrende. Han har ingen erkendelse af sin kriminalitet og eller sin dom, og han må betegnes som værende farlig med sin rigide, truende, vrede samt både udadrettede og selvdestruktive adfærd. Han fremstår meget insisterende i sine intentioner om at hævne sin dom, blandt andet ved anskaffelse af knive og bil, hvilket giver anledning til stor bekymring for den tidligere forurettedes sikkerhed. Der vurderes at være stor risiko for alvorlig personfarlig kriminalitet, hvis han får muligheden.

Samrådet finder det således fortsat nødvendigt med en foranstaltning, og der forestår et både langvarigt og massivt socialpædagogisk forløb. Samrådet vurderer imidlertid ikke, at der med den nuværende foranstaltning er tilstrækkelige muligheder for at imødegå en meget nærliggende risiko for recidiv, blandt andet i forhold til at begrænse hans muligheder for udgang. Samrådet vurderer endvidere ikke, at der er tilstrækkelige muligheder for at sikre hans ophold i et åbent botilbud, men finder det nødvendigt, at han anbringes på sikret afdeling med henblik på at få mulighed for at levere den nødvendige kriminalpræventive og socialpædagogiske indsats.

Samrådet anbefaler således, at den nuværende foranstaltning skærpes til dom til anbringelse i sikret afdeling for personer med vidtgående psykiske handicap.

..."

Der er endvidere fremlagt en supplerende udtalelse af 15. juni 2020 fra Samrådet, og en udtalelse af 3. marts 2020 fra Det kriminalpræventive tilsyn med udviklingshæmmede lovovertrædere i Syddanmark, Region Syddanmark.

Der er i øvrigt fremlagt en udtalelse af 11. juni 2020 fra bostedet Sted2.

Ved en dom af 27. november 2019 blev KÆ fundet skyldig i overtrædelse af knivloven og straffelovens § 266. Den tidligere idømte foranstaltning blev herved opretholdt.

Rettens begrundelse og afgørelse

Samrådet for udviklingshæmmede lovovertrædere har anbefalet en ændring af den nuværende foranstaltning, der indebærer anbringelse på en sikret afdeling. Der er blandt andet henvist til, at KÆ ikke har erkendelse af den begåede kriminalitet, og at han er farlig med en rigid truende vrede og med en udadrettet og selvdestruktiv adfærd. Der er stor risiko for alvorlig personfarlig kriminalitet, og det er vurderet, at den nuværende foranstaltning ikke er tilstrækkelig for at imødegå en meget nærliggende risiko for recidiv.

På denne baggrund finder retten efter en samlet vurdering, at der ikke er grundlag for at ophæve den foranstaltning, som KÆ blev idømt for ca. 1 år siden, og som efterfølgende er opretholdt ved dommen af 27. november 2019. Det kan endvidere anses for formålstjenligt, at foranstaltningen ændres som påstået af anklagemyndigheden, jf. straffelovens § 72, jf. § 68, 2. pkt., idet mindre indgribende foranstaltninger ikke kan anses for tilstrækkelige.

Retten finder herved, at KÆ på denne måde kan få den støtte, der er påkrævet, for at forhindre, at han begår ny kriminalitet.

Anklagemyndighedens påstand tages herefter til følge.

Thi bestemmes:

Den foranstaltning, som KÆ blev idømt ved dom af 9. maj 2019 ændres til, at KÆ anbringes på sikret afdeling for personer med vidtgående psykiske handicap.

Der fastsættes ingen længstetid for foranstaltningen.

Statskassen betaler sagens omkostninger.

Peder Johs. Christensen
dommer

/lib

Udskriftens rigtighed bekræftes.

RETTEN I HOLBÆK, den 26. juni 2020

Lisbeth Bøhm
Kontorfuldmægtig